

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen)
den 9 januari 1996 *

I mål T-368/94,

Pierre Blanchard, tjänsteman vid Europeiska gemenskapernas kommission, företräd av advokaten Marc-Albert Lucas, Liège, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Evelyne Korn, 21, rue de Nassau,

sökande,

med stöd av

Union syndicale-Bruxelles, fackförening för EG-anställda med säte i Bryssel, företräd av Luc Misson och, vid den muntliga förhandlingen, Béatrice Rixhon, båda advokater i Liège, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Evelyne Korn, 21, rue de Nassau,

intervenient,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företräd av juridiske chefsrådgivaren Gianluigi Valsesia, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om ogiltigförklaring av valberedningens beslut enligt dess ordförandes meddelanden av den 3 och den 8 november 1994 till sökanden i hans egenskap av generalsekreterare i Union syndicale fédérale, samt nämnde ordförandes muntliga beslut av den 8 november 1994 att inte i valet till lokalavdelningen tillåta en lista med 27 kandidater med suppleanter från listan "Research/Union syndicale" under ett namn där benämningen "Union syndicale" inte ingick,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden D. P. M. Barrington, samt domarna K. Lenaerts och P. Lindh,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter muntligt sammanträde den 25 oktober 1995,

följande

Dom

Regelverket

- 1 Den aktuella talan omfattas av regelverket om val till kommissionens personalkommitté för lokalavdelningen i Bryssel.

- 2 I artikel 9.1 a i tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) [vid översättningen fanns endast vissa ändringar i tjänsteföreskrifterna att tillgå i svensk version] föreskrivs att det vid varje institution skall instiftas en personalkommitté, eventuellt indelad i lokalavdelningar för de relevanta arbetsplatserna. I artikel 9.3 i tjänsteföreskrifterna föreskrivs att personalkommittén skall representera personalens intresse inför institutionen, säkerställa en stadig kontakt mellan institutionen och personalen och bidra till tjänsternas tillfredsställande funktion genom att personalens synpunkter kan uttryckas och beaktas.
- 3 Personalkommitténs sammansättning och arbetsformer fastställs av varje institution i enlighet med bestämmelserna i bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna. I artikel 1 andra stycket i denna bilaga föreskrivs att villkoren för val till personalkommittén skall fastställas vid en stämma med institutionens tjänstemän.
- 4 Kommissionen antog den 27 april 1988 på grundval av artikel 9.2 i tjänsteföreskrifterna "regler om personalkommitténs sammansättning och arbetsformer" [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]. I artikel 6 i denna förordning föreskrivs att enligt de villkor som kommissionens tjänstemän vid stämman fastställt för val till lokalavdelningar, skall personalkommittén i största möjliga mån sättas samman så att alla tjänstemannakategorier, alla tjänster och alla anställda som avses i artikel 7 första stycket i anställningsvillkoren för övriga anställda i gemenskaperna är representerade.
- 5 Vid stämman för kommissionens tjänstemän och andra anställda vid lokalavdelningen i Bryssel antogs, på grundval av den normgivningsmakt som givits stämman, den 15 september 1992 en valförordning [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå] som stämman sedan antog en andra gång utan ändring den 20 september 1994. Genom artikel 2 i denna valförordning instiftas en valberedning som bland annat har till uppgift att publicera meddelanden om val (artikel 5), gå igenom de förslagna kandidaturerna och avskilja sådana som inte överensstämmer med de villkor som föreskrivs i artikel 5 andra stycket och artikel 6 i samma förordning (artikel 7), fatta beslut med majoritet angående klagomål som kan uppkomma under valförfarandet (artikel 18), offentliggöra valresultatet (artikel 19),

ta emot och till kommissionen vidarebefordra klagomål angående valets giltighet (artikel 20) samt tillämpa valförordningen (artikel 22).

- 6 I artikel 6 i denna förordning anges villkoren för att kandidatlistor som kan inlämnas inom ramen för valet till personalkommittén skall vara giltiga. Bestämmelsen har följande lydelse:

”Det finns 27 platser att tillsätta.

Förslagen på kandidater presenteras i form av listor som upptar högst 27 kandidater med suppleanter.

En och samma kandidat kan endast förekomma på ett förslag.

Varje förslag skall innehålla underskrift av kandidaten och suppleanten. Om förslaget bara innehåller en underskrift, skall det bifogas en förklaring om godkännande från den andre kandidaten.

Om en hel lista med kandidater presenteras räcker det med en underskrift av den översta kandidaten på listan.

Fackföreningar och yrkessammanslutningar kan presentera kandidatlistor. I sådana fall måste dessa föreningar och sammanslutningar, senast vid genomgången av de föreslagna kandidaterna, inför valberedningen kunna visa att de berörda accepterat sin kandidatur. Att ett förslag på kandidat inte är giltigt innebär inte att samtliga övriga kandidatförslag på samma lista är ogiltiga.

Varje lista presenteras i en ordning som bestäms av den berörda fackföreningen eller yrkessammanslutningen.

Förslag på kandidater som är anställda men inte tjänstemän är endast tillåtna om den anställda har ett anställningsavtal som löper för mer än ett år eller på obestämd tid eller i annat fall om den anställda varit anställd i minst sex månader.”

- 7 I artikel 9 i denna förordning behandlas även presentation av kandidatlistor. Bestämmelsen har följande lydelse:

”Listan över giltiga kandidater skall offentliggöras senast tre arbetsdagar före valet.

Namnordningen på varje lista måste överensstämma med den ordning i vilken namnen tagits upp på den lista som varje fackförening eller yrkessammanslutning har presenterat.

Listorna över kandidater skall ange kandidaternas tjänstemannakategori eller tjänst eller, för andra anställda, deras kategori.”

- 8 I artikel 10 i denna förordning anges hur röstningen i valen till personalkommittén skall gå till och har följande lydelse:

”Röstning: för att rösten skall vara giltig måste väljaren rösta enligt något av följande sätt:

- a) Röst på en lista. Väljaren sätter ett kryss i den ruta som står under numret och förkortningen på den lista som han har valt (röst på förstanamnet).

- b) Röst på högst 27 kandidater med suppleanter, vilka har valts från en eller flera listor. Väljaren sätter ett kryss i den ruta som står mitt emot namnet på den kandidat han har valt för högst 27 kandidater (företrädesröst).
- c) Röst genom kryss för 'förstanamnet' och komplettering med kryss för företräde på samma lista, skall endast bedömas som 'företrädesröster'.

Rösten är ogiltig om väljaren på röstsedeln gjort någon som helst annan form av markering, underskrift, strykning eller tecken.”

Bakgrunden till talan

- 9 Valberedningen publicerade den 11 oktober 1994 ett meddelande om val, vilket skulle äga rum den 22, 23 och 24 november 1994, för förnyelse av kommissionens personalkommitté för lokalavdelningen i Bryssel.
- 10 Den 18 oktober 1994 presenterades två listor med 27 kandidater med suppleanter för Union syndicale, en fackförening för europeiska tjänstemän i den mening som avses i artikel 24a i tjänsteföreskrifterna. Den ena listan som hade benämningen "Union syndicale" och hade L. Schubert, vice ordförande för Union syndicale, som förstanamn, ingavs av Halskov (för Schubert). Den andra listan som hade benämningen "Research/Union syndicale" och hade P. Blanchard, ordförande för Union syndicale, som förstanamn, ingavs av Blanchard. Denna lista bestod delvis av tjänstemän och anställda i den vetenskapliga och tekniska tjänsten i den mening som avses i artikel 92—101 i tjänsteföreskrifterna.
- 11 Såsom framgår av ett mötesprotokoll av den 20 oktober 1994, godtog valberedningen vid sitt möte den 19 oktober 1994 de sju listor som hade presenterats för den, däri inbegripet de två listorna för Union syndicale.

- 12 Den 20 och 24 oktober 1994 inlämnade L. Rijnoudt, som var förstanamn på listan för Fédération de la fonction publique européenne (FFPE), och L. Di Marzio, som var kandidat på listan för Association of Independent Officials for the Defense of the European Civil Service/Association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique européenne (TAO/AFI), var och en för sig, klagomål till valberedningen mot att Union syndicales två listor hade godtagits.
- 13 Den 3 november 1994 informerade valberedningens ordförande den politiske sekreteraren för Union syndicale om att valberedningen funnit att klagomålen kunde upptas till prövning och, på grundval av ett yttrande från kommissionens rättstjänst, att den omständigheten att en och samma fackförening eller yrkessammanslutning för europeiska tjänstemän (nedan kallad fackförening) stod i strid med valförordningen och den begärde därför att Union syndicale skulle dra tillbaka en av sina listor och endast presentera en enda lista.
- 14 Union syndicale gick den 7 november 1994 med på att dra tillbaka listan "Research/Union syndicale" och presentera den under en annan benämning på villkor att valberedningen garanterade att den slutgiltigt skulle godkänna de två listorna.
- 15 Den 8 november 1994 sände ordföranden för valberedningen till den politiske sekreteraren för Union syndicale ett meddelande där denne underrättades om att hans villkor för att dra tillbaka en av sina listor inte hade godtagits av valberedningen och att listan "Research/Union syndicale" följaktligen hade strukits.
- 16 Den 8 november 1994 inställde sig sökanden också hos valberedningen för att begära att listan "Research/Union syndicale" skulle tillåtas under en annan benämning som inte innehöll en hänvisning till denna fackförening, vilket valberedningens ordförande vägrade.

- 17 Den 10 november 1994 inlämnade sökanden således ett klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna mot samtliga dessa beslut och mot kommissionens underlåtenhet att antingen förhindra eller ändra besluten samt i andra hand mot valförordningen.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 18 Den 11 november 1994 väckte sökanden vid förstainstansrätten talan enligt artikel 91.4 i tjänsteföreskrifterna om ogiltigförklaring av samma beslut och yrkade skadestånd för den skada han ansåg sig ha förorsakats samt begärde interimistiska åtgärder i form av en begäran om att valen skulle senareläggas eller ställas in.
- 19 Den 21 november 1994 meddelade förstainstansrättens ordförande ett beslut om att ställa in valen till kommissionens personalkommitté vid lokalavdelningen i Bryssel, i vilket föreskrevs att en ny tidsfrist skulle införas för att presentera nya kandidatlistor, vars benämningar inte skulle kunna förväxlas med benämningarna på de listor som redan hade godtagits eller med namnen på de fackföreningar som hade presenterat dem, och som gjorde det möjligt för sökanden att presentera sig på samma villkor som varje annan kandidat (Blanchard mot kommissionen, T-368/94 R, Rec. s. II-1099).
- 20 Den 7 december 1994 publicerade valberedningen följaktligen ett nytt meddelande om val, vilka skulle ske den 31 januari, den 1 och den 2 februari 1995. De nya förslagen till kandidaturer skulle lämnas in mellan den 8 och 15 december 1994.
- 21 Sökanden lämnade in en lista med benämningen "Together for Research", på vilken han stod som förstanamn. Genom "blandade röster" erhöll denna lista två platser, varav sökanden tilldelades den ena.

- 22 Den 24 februari 1995 avtog kommissionen sökandens klagomål, vilket den under-
rättade honom den 1 mars 1995.
- 23 Den 24 mars 1995 begärde Union syndicale-Bruxelles, fackförening för
EG-anställda (nedan kallad Union syndicale), att till stöd för sökandens yrkanden
få intervensera i den aktuella rättegången i enlighet med artikel 115 i förstainstans-
rättens rättegångsregler.
- 24 Den 10 maj 1995 biföll ordföranden för förstainstansrättens fjärde avdelning denna
interventionsansökan.
- 25 Intervenienten har inte inkommit med interventionsinlaga inom den angivna tids-
fristen.
- 26 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (fjärde avdel-
ningen) att inleda det muntliga förfarandet utan föregående bevisupptagning. Det
muntliga sammanträdet hölls den 25 oktober 1995. Parternas företrädare pläderade
och besvarade förstainstansrättens frågor.
- 27 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

ogiltigförklara

— i första hand

— det eller de beslut som har fattats av valberedningen (instiftad genom artikel 2 i
reglerna för förfarandet vid val till kommissionens personalkommitté, vilka
kommissionens tjänstemän och andra anställda vid lokalavdelningen i Bryssel
antagit vid stämma den 15 september 1992 och som sedan har antagits en andra

gång utan ändring den 20 september 1994) och som framgår av meddelandet av den 3 november 1994 från valberedningens ordförande till den politiske sekreteraren för Union syndicale fédérale,

- det eller de av valberedningens beslut som framgår av meddelandet av den 8 november 1994 från valberedningens ordförande till den politiske sekreteraren för Union syndicale fédérale,
- och i den mån det är nödvändigt, det muntliga beslut som valberedningens ordförande eller valberedningen fattade den 8 november 1994 kl. 13 att vägra att uppta en lista med 27 kandidater med suppleanter på listan "Research/Union syndicale", under en annan rubrik som inte längre innehöll benämningen "Union syndicale",
- motsvarande underlåtenhet av kommissionen, i egenskap av tillsättningsmyndighet (nedan kallad tillsättningsmyndigheten), att förhindra eller ändra valberedningens ovan nämnda beslut,
- tillsättningsmyndighetens underlåtenhet att förhindra eller ändra valberedningens ett eller flera andra beslut,
- tillsättningsmyndighetens underlåtenhet att förhindra eller ändra det tredje av de påtalade besluten,
- i andra hand
- valförordningen av den 15 september 1992 som sedan har antagits en andra gång utan ändring den 20 september 1994, såvida denna skall tolkas som att den innehåller ett förbud mot att en fackförening presenterar flera listor med 27 kandidater med suppleanter vid valen till personalkommittén, och tillsättningsmyndighetens underlåtenhet att i så fall förhindra eller förkasta denna förordning,

förplikta kommissionen att

— till honom utge skadestånd för den ideella skada han har lidit på grund av att de klandrade besluten var felaktiga,

— ersätta rättegångskostnaderna.

28 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— ogilla talan om skadestånd för ekonomiska och ideella skador som sökanden påstår sig ha lidit,

— fatta beslut om rättegångskostnaderna i enlighet med gällande rätt.

Talans upptagande till prövning

Parternas argument

29 Utan att formellt begära att talan skall avvisas har kommissionen ifrågasatt om sökanden verkligen fortfarande har ett berättigat intresse av att föra talan om ogiltigförklaring och skadestånd, när han enligt ett beslut av förstainstansrättens ordförande av den 21 november 1994 har rätt att ställa upp som kandidat i valet och väljas till ledamot av den nya lokalavdelningen av kommissionens personal-

kommitté. Kommissionen anser att de ifrågasatta besluten inte längre kan sägas gå sökanden emot och att sökanden inte längre har ett berättigat intresse av att få saken prövad.

- 30 Kommissionen har överlåtit till förstainstansrätten att bedöma om talan kan upptas till prövning, med den preciseringen att då yrkandet om skadestånd har presentersats tillsammans med yrkandet om ogiltigförklaring, är frågan om det kan upptas till prövning starkt knuten till frågan om det senare kan upptas till prövning.
- 31 Sökanden har inledningsvis svarat att de omtvistade besluten inte bara står i strid med hans rätt att kunna väljas, utan också med hans föreningsfrihet och hans rätt att, i egenskap av väljare, utöva sin rösträtt under helt lagenliga förhållanden.
- 32 Sökanden har vidare hävdade att hans deltagande i valet till personalkommittén har sin grund i de interimistiska åtgärder som förstainstansrättens ordförande fastställde genom sitt beslut av den 21 november 1994. Om hans berättigade intresse av att få saken prövad kunde påverkas av interimistiska åtgärder, skulle det innebära att de interimistiska besluten skulle vara slutgiltiga, vilket står i strid med domstolens och förstainstansrättens fasta rättspraxis, enligt vilken interimistiska åtgärder inte föregriper beslutet i sak (beslut av ordföranden för förstainstansrättens tredje avdelning av den 11 juni 1985, Diezler m. fl. mot ESK, 146/85 R, Rec. s. 1805, punkt 9). Han har tillagt att även om beslutet gjort det möjligt för honom att ställa upp i valet tillsammans med de andra kandidaterna på hans lista, har han inte kunnat göra det under de förutsättningar som han själv hade önskat och som han anser vara lagliga.
- 33 Han har vidare gjort gällande att varje väljare har ett legitimt intresse av att hans rösträtt får verkningar i överensstämmelse med tjänsteföreskrifternas bestämmelser och att företrädare för hans organisation kan väljas under villkor och på grundval av ett valsysteem som likaledes uppfyller bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna. Han har tillagt att varje kandidat till valen också har ett berättigat intresse av att förfarandet avseende hans kandidatur sker i enlighet med tjänsteföreskrifterna och

de olika valförordningarna. De ifrågasatta besluten går honom således fortfarande emot vad gäller valresultatet, både i egenskap av väljare och i egenskap av vald kandidat och ledamot och tidigare ordförande för Union syndicale.

- 34 Enligt sökanden framgår det även av rättspraxis att detta intresse föreligger i såväl de val som har ägt rum som de som kommer att äga rum i framtiden (domstolens domar av den 27 oktober 1987, Diezler m. fl. mot ESK, 146/85 och 431/85, Rec. s. 4283, punkt 9, förstainstansrättens domar av den 8 mars 1990, Maindiaux m. fl. mot ESK, T-28/89, Rec. s. II-59, punkt 28, och av den 14 juli 1994, Grynberg och Hall mot kommissionen, T-534/93, RecFP s. II-595, punkterna 29 och 30). Han menar i vilket fall som helst att han fortfarande har ett berättigat intresse av att få saken prövad vad gäller kommande val.

Förstainstansrättens bedömning

- 35 Förstainstansrätten erinrar för det första om att domstolen har lagt fast att "varje väljare har ett berättigat intresse av att företrädare för hans organisation kan väljas under villkor och på grundval av ett valsysteem som står i överensstämmelse med de bestämmelser i tjänsteföreskrifterna som reglerar valförandet" och att det räcker att en tjänsteman "är väljare för att han skall ha rätt att föra talan" (ovan nämnda domen Diezler m. fl. mot ESK, punkt 9). Sökanden har i det aktuella fallet väckt talan bland annat i egenskap av väljare och medlem av en fackförening.
- 36 Med beaktande av denna omständighet skall det för det andra undersökas om sökanden, efter att ha invalts som ledamot av personalkommittén genom val som har förrättats i enlighet med förstainstansrättens ordförandes beslut av den 21 november 1994, kan kräva att valen skall ske enligt de bestämmelser som är tillämpliga på valförandet utan att handla i lagens eller institutionernas intresse eller att åberopa framtida eller hypotetiska intressen och utan att kunna bevisa att det berör honom personligen.

- 37 I detta avseende skall det först anmärkas att det räcker med att sökanden är väljare, oavsett om han blivit vald till personalkommittén eller ej, för att konstatera att han inte bara handlat i lagens eller institutionens intressen. Förstainstansrätten konstaterar vidare att sökanden inte har åberopat framtida och hypotetiska intressen till stöd för sin talan när han hävdade att villkoren för att välja honom och resultaten för den lista han stod i spetsen för skulle ha kunnat vara annorlunda, om de påtalade besluten hade stått i överensstämmelse med de villkor som uppställs i de regler som är tillämpliga på valförfarandet. Förstainstansrätten anser slutligen att sökanden kan göra gällande att han personligen påverkats både i egenskap av väljare som vill utöva sin rösträtt i enlighet med den tillämpliga valförordningen och som medlem i en fackförening, som kunde ha fått andra resultat i valet om de ifrågasatta besluten hade ändrats i enlighet med den tolkning av de tillämpliga regler som han anfört till stöd för sin talan.
- 38 Av samtliga dessa omständigheter följer således att yrkandet om ogiltigförklaring kan upptas till prövning. Eftersom yrkandet om skadestånd i det aktuella fallet är starkt knutet till yrkandet om ogiltigförklaring, skall även det upptas till prövning.

I saken

Yrkandena om ogiltigförklaring

- 39 Sökanden har åberopat fem grunder till stöd för sin talan. Den första gäller att artiklarna 7 och 18 i valförordningen har åsidosatts, eftersom valberedningen, efter att vid sitt möte den 19 oktober 1994 godtagit de två listor som Union syndicale presenterat, inte längre kunde ompröva sitt beslut. Den andra grunden rör ett åsidosättande av valförordningen, vilken inte innehåller något förbud mot att en fackförening presenterar flera listor till ett och samma val. Den tredje grunden rör ett åsidosättande av principen om frihet och demokrati eller likabehandlingsprincipen. Den fjärde grunden rör åsidosättande av principen om representativitet och/eller principen att personalens synpunkter skall kunna uttryckas och beaktas. Den femte grunden rör ett åsidosättande av föreningsfriheten och principen att alla tjänstemän är valbara.

Första grunden: åsidosättande av artiklarna 7 och 18 i valförordningen

— Parternas argument

- 40 Sökanden har för det första hävdade att valberedningens beslut av den 3 november 1994, enligt vilket Union syndicale anmodades att dra tillbaka en av de två listor som föreningen presenterat, är rättsstridigt i det att föreningen uppmanades att överträda artikel 7 andra stycket enligt vilket "de kandidaturer som valberedningen har godtagit därefter inte kan återkallas av kandidaterna".
- 41 Sökanden har vidare hävdade att valberedningen inte var behörig att, till följd av ett klagomål, ändra ett beslut som den fattat på grundval av artikel 7 i valförordningen. Valberedningen har nämligen agerat på grundval av artikel 18 i valförordningen, enligt vilken den endast har behörighet att besluta i frågor om klagomål som rör omständigheter som har inträffat under valförfarandet. Artikel 18 innehåller således inte någon möjlighet att föra talan mot valberedningens egna beslut eller att begära att valberedningen återtar ett av sina beslut. Sökanden har grundat sin argumentation på den omständigheten att det i artiklarna 4 och 20 i samma förordning uttryckligen föreskrivs att klagomål mot valberedningens beslut, direkt eller genom valberedningen, skall tillställas administrationen.
- 42 Sökanden har vidare gjort gällande att om de ifrågasatta besluten utgör ett delvis återtagande av valberedningens beslut av den 19 oktober 1994, så finns det anledning att ifrågasätta om ett sådant beslut är lagligt. Även om det enligt gemenskapsrätten är tillåtet att återta rättsakter som ger individuella rättigheter om rättsakterna är rättsstridiga (domstolens dom av den 12 juli 1957, Algera m. fl. mot gemensamma församlingen, 7/56, 3/57—7/57, Rec. s. 81), gäller detta inte i det aktuella fallet, dels på grund av att formerna för talan i valfrågor är speciella, dels på grund av att beslutet i fråga inte är ett administrativt beslut.

- 43 Sökanden har vidare hävdad att gemenskapens institutioner inte bara har rätt att på eget initiativ intervensera om de tvivlar på om valen till personalkommittén har gått rätt till, utan även är tvungna att ta ställning till de klagomål som kan tillställas dem i denna fråga enligt artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna (de ovan nämnda domarna Maindiaux m. fl. mot ESK, Diezler m. fl. mot ESK och Grynberg och Hall mot kommissionen, och domen av den 29 september 1976, De Dapper m. fl. mot parlamentet, 54/75, Rec. s. 1381, punkt 19—25). Det framgår även av den ovan nämnda domen De Dapper m. fl. mot parlamentet, att det förfarande för att väcka talan som således fastställts, utgör den enda formen för att lösa tvister angående val.
- 44 Enligt sökanden borde valberedningen därför ha avvisat de två klagomål som ingavs den 20 och 24 oktober 1994. Sökanden har vidare tillagt att valberedningen, ensidigt och utan grund i ett klagomål, kanske skulle kunna ha återtagit sitt beslut att tillåta Union syndicales listor med stöd av artikel 22 i förordningen, enligt vilken valberedningen är behörig att tillämpa förordningen.
- 45 Kommissionen har inledningsvis svarat att det enligt artikel 7 i valförordningen är förbjudet för en kandidat att dra tillbaka en kandidatur som valberedningen har godtagit, men att valberedningen inte fräntas möjligheten att ändra ett beslut om godkännande av ingivna kandidaturer, vilket ursprungligen avgjordes mot bakgrund av en undersökning om kandidaterna var valbara.
- 46 Kommissionen har vidare hävdad att det inte kan vara uteslutet att återta en administrativ rättsakt som är rättsstridig, särskilt inte när det sker inom en rimlig tidsfrist och i enlighet med de principer som har angetts i den ovan nämnda domen Algera m. fl. mot gemensamma församlingen.
- 47 Kommissionen har vidare understrukit att den har visat förlikningsvilja och omsorg genom att låta Union syndicale välja vilken av de två listorna föreningen ville dra tillbaka.

48 Kommissionen har slutligen svarat att valberedningen enligt artikel 18 i valförordningen har befogenhet, men även en särskild skyldighet, att säkerställa att valet går lagligt till. Kommissionen anser att artikel 18 inte, som sökanden har påstått, bara rör röstningen. Kommissionen menar att en sådan tolkning varken står i överensstämmelse med systemet i förordningen eller den roll som valberedningen har getts, nämligen att som första instans avgöra de klagomål som kan uppkomma under valförfarandet. Kommissionen har vidare hävdats att det i förordningen, exempelvis i artiklarna 4 och 20, uttryckligen föreskrivs i vilka fall valberedningen saknar en sådan rätt att fatta beslut.

49 Kommissionen kan inte se av vilken anledning de former för talan som avses i den rättspraxis som sökanden har hänvisat till skulle förhindra att valberedningen utnyttjar sin möjlighet att ompröva ett beslut när den konstaterat att den begått ett misstag. Detta beslut om återtagande kan för övrigt angripas, vilket den nu aktuella talan visar, och påverkar inte alls möjligheten att använda andra möjligheter att föra talan, som de enligt artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna. Denna analys har för övrigt bekräftats i den ovan nämnda domen *De Dapper m. fl.* mot parlamentet (särskilt punkterna 23, 28 och 29) och i generaladvokat Mayras förslag till avgörande i denna dom (Rec. s. 1391).

— Förstainstansrättens bedömning

50 Förstainstansrätten anser för det första att valberedningens beslut av den 3 november 1994, enligt vilket Union syndicale anmodades att i sitt namn endast presentera "en av de listor som ingivits av P. Blanchard respektive E. Halskov (för L. Schubert)", inte kan anses vara en uppmaning att överträda artikel 7 andra stycket i valförordningen. Enligt denna bestämmelse är det nämligen förbjudet för en kandidat att dra tillbaka sin kandidatur, på eget initiativ eller på initiativ av den fackförening på vars lista hans namn återfinns, efter det att denna lista över kandidater har lämnats in till valberedningen. I det nu aktuella fallet har återtagandet av en av de två listorna i fråga skett till följd av ett beslut från valberedningen. Eftersom det inte på något sätt handlar om ett sådant återtagande som avses i artikel 7 andra stycket i valförordningen, och detta inte ens om valberedningen i sitt beslut lämnade Union syndicale valet vilken lista denna skulle dra tillbaka.

- 51 Förstainstansrätten har för det andra konstaterat att sökanden har medgivit att valberedningen på eget initiativ kan återta ett beslut angående inlämnandet av en kandidatlista med stöd av sin behörighet enligt artikel 22 i valförordningen, enligt vilken det ankommer på valberedningen att tillämpa förordningen. Med beaktande av denna precisering skall det undersökas om valberedningen åsidosätter artikel 18 i valförordningen när den, som i det nu aktuella fallet, ändrar eller återtar ett beslut angående inlämnandet av en lista med kandidater, på grund av ett ingripande utifrån.
- 52 I detta avseende skall det först anmärkas att förfarandet enligt artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna inte på något vis hindrar varje berörd part från att tillstålla den som fattat ett beslut sina synpunkter angående huruvida detta beslut är korrekt. Varje berörd person skall nämligen ha möjlighet att förhandla med den som meddelat beslutet eller att försöka få denna att ändra inställning innan talan enligt dessa artiklar väcks, utan att en eventuell ändring eller återtagande av beslutet i fråga påverkar rättssäkerheten. Av detta följer att varje ändring eller återtagande av ett beslut till följd av ett sådant beteende skall äga rum inom en rimlig tidsfrist. Det första beslutet fattades den 19 oktober 1994 och det återtogs redan 15 dagar senare, den 3 november 1994, vilket i det aktuella fallet inte kan anses vara en orimlig tidsfrist.
- 53 Förstainstansrätten finner vidare att varje nytt beslut som har antagits till följd av ett sådant ingripande också kan ändras eller till och med återtas enligt samma förutsättningar, och att beslutet fortfarande kan angripas genom det förfarande som föreskrivs i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna. Varje berörd part har följaktligen kvar sina processuella rättigheter, bland annat vad gäller tidsfristerna för att väcka talan, utan att dessa påverkas av en ändring eller ett återtagande av ett beslut.
- 54 Förstainstansrätten finner i detta avseende dels att sökanden har medgivit att en administrativ rättsakt som ger upphov till individuella rättigheter kan återtas om den är rättsstridig, dels att han varken har visat på vad sätt den gemenskapsrättsliga

principen inte är tillämplig på valförfarandet eller varför valberedningen beslut av den 19 oktober 1994, enligt vad han har hävdad vid det muntliga sammanträdet, inte skulle utgöra en administrativ rättsakt.

- 55 Det skall slutligen påpekas att det ingripande från två fackföreningar som gav upphov till de ifrågasatta besluten, inte kan anses som klagomål enligt artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna. Det rör sig nämligen om åtgärder mot den som har meddelat ett beslut, vilket inte berövar dessa fackföreningar rätten att i övrigt utnyttja möjligheten att föra talan enligt artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna, med beaktande av de villkor och de tidsfrister som där föreskrivs.
- 56 Med hänsyn till dessa omständigheter anser förstainstansrätten att valberedningens beslut att återta sitt beslut av den 19 oktober 1994 i det aktuella fallet, inte utgör ett åsidosättande av artikel 18 i valförordningen, enligt vilken den som har fattat ett administrativt beslut inom ramen för valförfarandet i fråga också har möjlighet att återta detsamma, om det inte finns en uttrycklig bestämmelse mot det.
- 57 Det skall för övrigt anmärkas att räckvidden av artikel 18 i valförordningen inte kan begränsas till att endast omfatta själva röstningen, med undantag för rösträkningen, eftersom artikel 18 ger uttryck för en allmän rättsprincip och i likhet med artikel 22 ingår bland de grundläggande reglerna i valförordningen.
- 58 Av vad som hittills har anförts följer att valberedningen genom att återta sitt beslut av den 19 oktober 1994 varken har överträtt artikel 7 andra stycket eller artikel 18 i valförordningen. Den första grunden skall således förkastas.

Andra grunden: valförordningen innehåller varken ett uttryckligt eller ett underförstått förbud mot att en fackförening presenterar flera listor

— Parternas argument

- 59 Sökanden har inledningsvis hävdad att det inte går att hämta något avgörande argument från texten i valförordningen till stöd för tolkningen att Union syndicale enligt artiklarna 6 och 9 inte hade rätt att presentera flera kandidatlistor till valen till personalkommittén.
- 60 Sökanden har vidare gjort gällande att tjänstemän och anställda som inte är medlemmar av en fackförening har rätt att själva presentera så många listor som de önskar, utan att någon kan påstå att denna möjlighet påverkar valsystemet eller de överordnade principer som styr detsamma.
- 61 Sökanden har hävdad att valförordningen följaktligen skall tolkas systematiskt och i enlighet med överordnade normer, i enlighet med kraven i förstainstansrättens rättspraxis (den ovan nämnda domen Grynberg och Hall mot kommissionen, punkterna 39 och 48).
- 62 För det första bygger valsystemet på de individuella rättigheterna och tjänstemännens föreningsfrihet i fråga om val. Enligt sökanden står det inte i strid med de individuella rättigheterna i fråga om val att en och samma fackförening presenterar flera kandidatlistor.
- 63 För det andra tillåter valsystemet individuella kandidaturer, företrädesröster och eget komponerade listor, även om det i viss mån främjar kandidatlistor och röst på listor. Sökanden har emellertid hävdad att det inte strider mot systemet med listor att en och samma fackförening presenterar flera listor, eftersom de två röstsäten

(röst på lista eller företrädesröster) fortfarande är likställda. Sökanden har vidare hävdade att begränsningen till 27 kandidater per lista inte innebär ett hinder mot att en och samma fackförening presenterar flera listor, eftersom denna begränsning bara är en teknisk regel för att väljaren skall ha lika många röster som det finns platser att tillsätta. Denna begränsning gäller följaktligen en enda lista.

- 64 För det tredje respekterar valsyste­met föreningsfriheten och fackföreningsfriheten, dock utan att vila på ett system med fackföreningskandidaturer, eftersom den enda åtgärd som specifikt rör fackföreningarna är den i artikel 6 andra stycket i valförordningen enligt vilken den lista som presenteras av en fackförening inte behöver vara under­tecknad av samtliga kandidater. Eftersom föreningstillhörighet enligt sökanden inte får beaktas enligt valförordningen, har kommissionen inte rätt att styra en fackförenings betende inom ramen för valförordningen, utan enbart en rätt att se till att de listor som en fackförening presenterar är korrekta. Tjänstemännen är fortfarande fria att avgöra på grundval av vilka kriterier de vill sluta sig samman inom ramen för tjänstemännens stämma, utan att dessa kriterier nödvändigtvis överensstämmer med de som avgör valet att gå med i en fackförening. Följaktligen borde en fackförening kunna utforma flera olika program och inlämna flera listor till valen.
- 65 Sökanden har slutligen hävdade att valsyste­met har till syfte och i viss mån till resultat att alla tjänstemannakategorier, tjänster och anställningsformer är representerade, i enlighet med kraven i artikel 1 fjärde stycket i bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna. Att listan "Research/Union syndicale" presenterades var just för att säkerställa att alla tjänstemannakategorier, tjänster och anställningsformer blev representerade. Sökanden har i detta avseende hänvisat till det system som gäller för val till vissa fackliga och sociala inrättningar i Belgien.
- 66 Sökanden har sammanfattningsvis anfört att det faktum att en och samma fackförening presenterar flera listor är förenligt med det valsyste­m som fastställs i valförordningen och att detta således inte strider mot någon av förordningens bestämmelser.

- 67 Kommissionen har för det första svarat att flera av bestämmelserna i valförordningen, till exempel artikel 6 sjätte stycket och artikel 9 andra stycket, är grundade på förutsättningen att varje politisk gruppering förmodas kunna ge in en lista med högst 27 kandidater. Kommissionen har vidare tillagt att om så inte vore fallet, så skulle villkoren för konkurrens mellan olika fackföreningar förvidras, eftersom en och samma fackförening då skulle kunna delta med fler kandidater än det finns platser att tillsätta, vilket skulle innebära att man kunde kringgå regeln om högst 27 kandidater. Enligt kommissionen respekterar dess tolkning andan i ett valsysteem där varje fackförening är likställd med konkurrerande fackföreningar vad avser det antal platser som finns att tillsätta. Kommissionen har för övrigt hävdad att sökandens argument visar att samtidigt som han påstår att det system som Union syndicale förespråkar är i överensstämmelse med principen att de två sätten att rösta skall behandlas lika (röst på förstanamnet och företrädesröster), har han faktiskt för avsikt att gå utöver reglerna i det system som gäller idag.
- 68 Kommissionen har för det andra hävdad att sökandens argument att tjänstemännens stämma har normgivningsmakt i frågor angående val, att tjänstemännen har föreningsrätt enligt artikel 24a i tjänsteföreskrifterna och att fackföreningarna fritt kan utforma sina valprogram inte är relevanta i det aktuella fallet, eftersom kommissionen aldrig har ifrågasatt någon av dessa principer. Kommissionen har vidare tillagt att exemplet angående det system som gäller för val till vissa fackliga och sociala inrättningar i Belgien inte heller det är relevant, eftersom mandatet där är fördelade mellan olika kategorier av arbetare, vilket är förklaringen till att de företrädande organisationerna presenterar olika listor, en för varje kategori av arbetare.

— Förstainstansrättens bedömning

- 69 Förstainstansrätten anser att först skall lydelsen av artiklarna 6 och 9 i valförordningen undersökas. I detta avseende konstaterar förstainstansrätten, enligt artikel 9 andra stycket, att "namnordningen på varje lista måste överensstämma med den ordning i vilken namnen tagits upp på den lista som varje fackförening eller yrkessammanslutning har presenterat". Det framgår redan av lydelsen av denna

bestämmelse att varje fackförening, såsom kommissionen med rätta har hävdad, endast har rätt att lämna in en enda lista med kandidater. Lydelsen av artikel 6 i valförordningen är inte sådan att den ändrar den uttryckliga regeln i artikel 9 andra stycket i valförordningen och skall således också läsas med utgångspunkt från premissen att varje fackförening lämnar in en enda lista med kandidater till valen till personalkommittén.

70 Det framgår emellertid av de argument som parterna har framfört inom ramen för det skriftliga och muntliga förfarandet, och då särskilt av de svar som kommissionen har lämnat på förstainstansrättens muntliga frågor, att det är ostridigt i målet att det av valförordningens nuvarande lydelse framgår att varje valbar tjänsteman eller anställd kan presentera sig som kandidat till valen på en fristående lista, även om han är medlem av en fackförening eller till och med sitter med i dennas beslutande organ eller är ordförande för densamma. Kommissionen har även medgivit att en kandidat på en fristående lista offentligt kan uppge att han är medlem av en fackförening och vilka uppgifter han har i denna, samt att denna fristående lista och kandidaterna på denna lista muntligen och skriftligen kan visa att de delar och stödjer de idéer och program som denna fackförening arbetar för, utan att det förändrar att listan är fristående i valförordningens mening.

71 Kommissionen har icke desto mindre, som svar på en muntlig fråga från förstainstansrätten, preciserat att den varken går med på att det i en fristående lista, även om den överensstämmer med beskrivningen ovan, skulle kunna hänvisas till en fackförening som har sin egen lista, eller att det inom ramen för denna fristående lista upprättas ett gemensamt valmanifest tillsammans med fackföreningen. Enligt kommissionen kan ett sådant beteende vilseleda väljaren i fråga om huruvida en lista har presenterats av en fackförening eller om den är fristående, och skall därför förbjudas.

72 Förstainstansrätten finner vidare att det är ostridigt mellan parterna att alla listor, oavsett deras ursprung och vilka sympatier som deras kandidater kan tänkas visa för andra listor, konkurrerar med varandra i valen till personalkommittén. Flera bestämmelser i valförordningen rör således kandidatlistorna. Antalet platser för

ordinarie och suppleanter per lista överensstämmer exakt med det antal platser som finns att tillsätta och ett system med val på listor har även instiftats.

73 Kommissionens uppenbara vägran vad gäller användningen av en fackförenings namn i benämningen på en fristående lista vilar således — såsom kommissionen har understrukit vid sammanträdet — på en vilja att undvika att väljaren gör fel eller blir förvirrad.

74 Det skall i detta avseende anmärkas att väljaren kan vilseledas på två helt olika sätt vad gäller en sådan fristående lista som har beskrivits ovan i punkt 70. I det första exemplet innehåller den fristående listan inte någon hänvisning till namnet på en fackförening, såsom kommissionen kräver, trots att kandidaterna är medlemmar av en fackförening, att de offentligt uppger att de är medlemmar, att de uttrycker sin sympati för denna samt muntligen och skriftligen stöder denna fackförenings idéer och program, utan att denna fristående lista har inlämnats eller presenterats av denna fackförening. Det misstag som väljaren i ett sådant fall riskerar att göra är att tro att den (eller de) kandidat(er) som han önskar stödja är fristående från den fackförening som även den har inlämnat listor till valen till personalkommittén. För att förhindra denna typ av misstag är den effektivaste lösningen att göra en uttrycklig hänvisning till namnet på fackföreningen i fråga i benämningen till den fristående listan, vilket omedelbart gör valet tydligare mellan de olika kandidatlistorna.

75 I det andra exemplet hänvisar benämningen på den fristående listan uttryckligen till namnet på den fackförening från vilken vissa medlemmar finns upptagna på den fristående listan, kandidaterna uppger offentligt att de är medlemmar i denna fackförening, de uttrycker sin sympati för denna och stödjer muntligen och skriftligen dess idéer och program, utan att denna fristående lista har inlämnats eller presenterats av denna fackförening. Det misstag som väljaren i ett sådant fall riskerar att göra, eller den förvirring som detta kan skapa, är att han genom att stödja kandidater på denna lista, tror att han röstar på den fackförening vars namn står i benämningen på listan. Det skall i detta avseende först anmärkas att sökanden, när

han röstar har tillgång till en röstsedel, som innehåller samtliga listor och kandidater till valen, så att han såväl kan ta del av benämningarna på samtliga listor som konkurrerar som identifiera de listor som har inlämnats av fackföreningarna som sådana. Risker för att väljaren begår det nämnda misstaget har följaktligen redan till stor del begränsats. Vidare skall det anmärkas att det misstag som kan begås i det andra exemplet endast kan drabba den fackförening, vars namn används i benämningen på den fristående listan. Om denna fackförening inte klagat på att dess namn används av kandidater som finns på en fristående lista, är det en inte orimlig slutsats att risken för det beskrivna misstaget i det närmaste är obefintlig.

76 Av det ovanstående följer att i det första exemplet gör bristen på hänvisning till namnet på en fackförening i benämningen till den fristående listan att valet mellan de olika listorna med kandidater blir mindre tydligt och ökar risken att väljaren misstar sig, medan det i det andra exemplet, om fackföreningen inte motsätter sig att dess namn används, är så att omständigheten att dess namn förekommer i benämningen på en fristående lista gör valet tydligare och följaktligen minskar risken för att väljaren misstar sig eller blir förvirrad.

77 Med beaktande av dessa omständigheter anser förstainstansrätten att ingen bestämmelse i valförordningen innebär ett förbud mot att det i benämningen på en eller flera fristående listor hänvisas till namnet på en fackförening som även den deltar i valen, om denna fackförening inte motsätter sig detta, i förekommande fall genom ett förfarande inför valberedningen på grundval av artikel 18 i valförordningen. Det skall emellertid preciseras att hänvisningen till namnet på en fackförening i benämningen på en sådan fristående lista som har beskrivits ovan i punkt 70, inte får inskränka sig till att helt enkelt återge det namn under vilket fackföreningen i fråga själv deltar i valet, eventuellt med tillägg av en siffra som gör att man kan skilja den från denna fackförenings "officiella lista", utan att åsidosätta valförordningen enligt vilken det är förbjudet för fackföreningar att lämna in mer än en lista med kandidater till valen till personalkommittén.

- 78 Förstainstansrätten anmärker vidare att det förhållandet att det finns en rad fristående kandidatlistor, vars benämningar hänvisar till namnet på en fackförening, på det sätt som har beskrivits ovan, inte är av sådant slag att likabehandlingen mellan kandidatlistor och mellan kandidaterna själva åsidosätts. Detta är den enda likabehandling som valförordningen — och särskilt artiklarna 6 och 9 — kan antas vara avsedd att säkerställa. Det skall i övrigt fastslås att även om en ökning av antalet av kandidatlistor, oavsett ursprung, oundvikligen medför en ändring i förhållandet mellan de valbara, påverkar detta inte likabehandlingen av de olika kandidatlistorna och berör inte konkurrensen mellan fackföreningarna, eftersom dessa som sådana endast kan lämna in en enda kandidatlista. Det framgår heller inte av bestämmelserna i valförordningen att dessa bygger på en förutsättning om likabehandling mellan de fackföreningar som inlämnar kandidatlistor till valet till personalkommittén för att säkerställa en sund konkurrens dem emellan.
- 79 Slutligen skall det anmärkas att hänvisningen till en fackförenings namn i en fristående listas benämning inte kan anses som att fackföreningen kringgår regeln att det högst får vara 27 kandidater med suppleanter per lista, eftersom en sådan lista inte har inlämnats av fackföreningen, och hänvisningen till fackföreningens namn överensstämmer med de krav som har angivits ovan i punkt 77.
- 80 I det aktuella målet fastslår förstainstansrätten inledningsvis att den lista som benämnts "Research/Union syndicale" och som sökanden inlämnat till valberedningen den 18 oktober 1994, ingavs på brevpapper med Union syndicales huvud, som för övrigt också användes för den lista som benämndes "Union syndicale" och som inlämnades samma dag av Halskov i Schuberts namn. Förstainstansrätten fastslår därefter att den politiske sekreteraren för Union syndicale, i sin skrivelse av den 7 november 1994 till valberedningen som svar på valberedningens beslut av den 3 november 1994, inte har bestritt att de två kandidatlistorna i fråga har presenterats av Union syndicale. Förstainstansrätten anmärker slutligen att det under såväl det skriftliga förfarandet som det muntliga sammanträdet varit ostridigt att listan "Research/Union syndicale" och listan "Union syndicale" bägge har presenterats av samma fackförening. Med hänsyn till detta finner förstainstansrätten att valberedningens beslut av den 3 november 1994, genom att Union syndicale anmodades att "endast presentera en av de kandidatlistor, som har inlämnats av Blanchard respektive Halskov (för Schubert) i sitt namn", inte har antagits i strid

med valförordningens bestämmelser, utan är uttryck för en korrekt tillämpning av förordningen. Av detta följer att den andra grunden skall förkastas i den del den avser ogiltigförklaring av valberedningens beslut av den 3 november 1994 och tillsättningsmyndighetens motsvarande underlåtenhet att upplysa om eller att ändra detta beslut.

81 Det skall däremot påpekas att den politiske sekreteraren för Union syndicale i sin skrivelse av den 7 november 1994 till valberedningen, som svar på kommitténs beslut att den 3 november 1994, föreslog att föreningens initialer skulle avlägnas från den lista som hade benämnts "Research/Union syndicale" och att valberedningen, efter att ha hört kandidaterna på den lista som sökanden stod på, skulle anmoda denne att meddela valberedningen listans nya benämning, dock under förutsättning att valberedningen garanterade att de kandidater som stod på de två kandidatlistor som avses i beslutet av den 3 november 1994 skulle godkännas. I beslut av den 8 november 1994 rättade sig valberedningen efter villkoren i detta förslag, men ansåg att dessa villkor inte gjorde det möjligt "att uppfylla hänsynen till att inte godkänna 108 kandidater från en och samma organisation" och beslutade att "inte godkänna lista nr. 1 'Research/Union syndicale'".

82 Det framgår emellertid av det förslag som den politiske sekreteraren för Union syndicale framställde i sin skrivelse av den 7 november 1994 att Union syndicale förband sig att iaktta valförordningens bestämmelser, trots att organisationen inte var övertygad om att den tolkning som gjorts av dessa var korrekt, genom att endast presentera en kandidatlista samt uppmana kandidaterna på den lista som ursprungligen hade benämnts "Research/Union syndicale" till att presentera en lista med en ny benämning. Förstainstansrätten finner att det förslag som den politiske sekreteraren för Union syndicale framställt uppfyllde kraven i valförordningens bestämmelser, som de har förklarats i punkt 69—79, varför valberedningen i sitt beslut av den 8 november 1994 har uppställt ett ytterligare villkor för att godkänna kandidatlistor till val till personalkommittén, ett villkor som dessutom strider mot de som finns i valförordningen. Om man godtar det argument som valberedningen har framfört i sitt beslut av den 8 november 1994, så skulle kandidater på en fristående lista med de ovan i punkt 70 beskrivna särdragen inte kunna godkännas för deltagande i val till personalkommittén.

- 83 Förstainstansrätten finner vidare, av samma skäl, att valberedningen när den genom sin ordförande vägrade att ta emot sökandens lista den 8 november 1994, trots att denna inte längre i sin benämning hänvisade till Union syndicale, har uppställt ett nytt villkor, vilket strider mot villkoren i valförordningen.
- 84 Av detta följer att de två beslut som valberedningen antog den 8 november 1994 strider mot bestämmelserna i valförordningen och följaktligen skall ogiltigförklaras. Förstainstansrätten understryker emellertid att denna ogiltigförklaring inte påverkar giltigheten av det valförfarande som har ägt rum efter det beslut om interimistiska åtgärder som förstainstansrättens ordförande meddelade den 21 november 1994, och inte heller resultaten av de val som hölls den 31 januari, den 1 och den 2 februari 1995, vilket också sökanden och intervenienten har medgivit under det muntliga sammanträdet.
- 85 Med hänsyn härtill skall den andra grunden godtas och talan bifallas i den del den avser ogiltigförklaring av valberedningens beslut av den 8 november 1994, utan att det är nödvändigt att fatta beslut i fråga om tillsättningsmyndighetens motsvarande underlåtenhet att förhindra eller ändra de ogiltigförklarade besluten.
- 86 Av detta följer att det är nödvändigt att pröva sökandens andra grunder till den del de rör yrkandet om ogiltigförklaring. Förstainstansrätten anmärker i detta avseende att den måste ta ställning till de andra grunder som sökanden har åberopat inom ramen för den invändning om rättsstridighet, som sökanden subsidiärt har gjort gällande mot valförordningen, eftersom den har funnit att det enligt valförordningen är förbjudet för en fackförening att lämna in mer än en kandidatlista till valet till personalkommittén.
- 87 Förstainstansrätten konstaterar i detta avseende att sökanden grundar den invändning om rättsstridighet som han har gjort gällande mot valförordningen på ett åsidosättande av de principer som han har anfört i den andra, tredje, fjärde och femte grunden till stöd för yrkandet om ogiltigförklaring, medan den andra

grunden till stöd för detta yrkande rör åsidosättande av valförordningen. Förstainstansrätten finner således att den uteslutande skall undersöka den tredje, fjärde och femte grunden när den bedömer invändningen om rättsstridighet.

Tredje grunden: åsidosättande av principerna om frihet och demokrati eller likabehandlingsprincipen

— Parternas argument

- 88 Sökanden har gjort gällande att likabehandlingsprincipen på valområdet ingår i principen om demokrati enligt vilken det skall råda likhet mellan väljarna, mellan kandidaterna och mellan de fackföreningar som presenterar kandidatlistor, i överensstämmelse med den nämnda domen *De Dapper m. fl. mot parlamentet*, och med den av Europaparlamentet antagna ”förklaring om de grundläggande fri- och rättigheterna” av den 12 april 1989 (närmare bestämt artikel 17.5).
- 89 Sökanden har därefter anfört att beslutet av den 3 november 1994 har till verkan att en rad friheter rörande val inskränks genom att beslutet påverkar valbarheten för kandidater på listan ”Research/Union syndicale”, Union syndicales frihet att presentera en lista och väljarens frihet att avge sina röster till listan ”Research/Union syndicale”.
- 90 Enligt sökanden kan sådana inskränkningar endast tillåtas om de står i överensstämmelse med fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskaperna (enligt artikel 17.5 i förklaringen om grundläggande fri- och rättigheter som antogs av parlamentet den 12 april 1989) eller står i rimligt förhållande till ett lagligt syfte, såsom har fastslagits i rättspraxis och särskilt av generaladvokat sir Gordon Slynn i dennes förslag till avgörande i det ovan nämnda målet *Diezler m. fl. mot ESK* (Rec. s. 4298). Den påstådda nödvändigheten att placera alla fackföreningar i samma läge, vilket skulle vara grunden för förbudet mot att en fackförening inlämnar mer än en lista, enligt vad kommissionen har gjort gällande, följer inte av

principen om demokrati eller av likabehandlingsprincipen, enligt vilka det krävs att europeiska tjänstemän behandlas lika som väljare och valbara, men inte att fackföreningar får lika möjlighet att presentera kandidatlistor. Vidare är den matematiska likhetsprincip som kommissionen hyllar (en lista för varje fackförening) inte den som fastslagits i domstolens och förstainstansrättens rättspraxis, nämligen en verklig likhet inför lagen, enligt vilken lika förhållanden skall behandlas lika och olika förhållanden skall behandlas olika.

91 Sökanden har även anfört att Union syndicales hållning inte på något sätt hindrar andra fackföreningar från att presentera flera kandidatlistor. Enligt sökanden beror en fackförenings möjlighet att presentera flera kandidatlistor av dessa listors mer eller mindre representativa karaktär och av viljan hos de kandidater som är medlemmar av en fackförening att ställa upp i valet. Sökanden finner däremot att valförordningen är diskriminerande, eftersom den dels gör det möjligt för tjänstemän som inte är medlem av någon fackförening att presentera så många kandidatlistor som de önskar, vilket enligt sökandens mening utgör en diskriminering av personer som är medlemmar av en fackförening, dels eftersom det inte tas hänsyn till objektiva olikheter mellan fackföreningarna vad rör representativitet.

92 Kommissionen har svarat att förbudet mot att en fackförening presenterar mer än en lista till valet till personalkommittén vid kommissionen inte utgör någon diskriminering av de kandidater som uppträder på listan "Research/Union syndicale". Bestämmelsen att det inte är tillåtet för samma organisation att presentera flera kandidatlistor medför nämligen inte någon inskränkning av tjänstemännens frihet att utse sina representanter eller de europeiska tjänstemännens lika rätt att välja och bli valda. Denne bestämmelse har vidare till syfte att ställa fackföreningarna i samma läge under ett valförfarande, dock utan att förhindra att tjänstemännen ställer upp på fristående kandidatlistor, oberoende av deras medlemskap i en fackförening. Det föreligger således inte någon diskriminering, eftersom en sådan bestämmelse tvärtom bekräftar den fullständigt lagliga principen om likhet i valen. Kommissionen har tillagt att det inte är någon diskriminering som rör medlemskap i en fackförening, eftersom fackföreningsfriheten inte är omtvistad i detta mål, då varje fackförening fritt kan besluta om listan med sina egna kandidater.

— Förstainstansrättens bedömning

- 93 Inom ramen för den tredje grunden skall det undersökas om valförordningen på något sätt uppställer hinder för en tjänstemans rätt att bli vald, att välja, att rösta på en kandidatlista och för en fackförenings frihet att presentera en kandidatlista. Vidare skall det undersökas om förbudet mot att en fackförening presenterar mer än en kandidatlista innebär ett åsidosättande av principerna om frihet och likabehandling av kandidatlistorna oberoende av deras ursprung, och om likabehandling av kandidaterna.
- 94 Förstainstansrätten anmärker för det första att beslutet av den 3 november 1994, som antogs i överensstämmelse med bestämmelserna i valförordningen, endast hade till syfte att förhindra Union syndicale från att presentera två kandidatlistor i sitt eget namn. Det framgår nämligen av valberedningens beslut av den 3 november 1994 och de av kommissionen senare i detta förfarande framförda argumenten att valberedningen inte ville förhindra kandidater på listan "Research/Union syndicale" från att ställa upp i valet till personalkommittén, men att den krävde att detta skulle ske i överensstämmelse med valförordningens regler.
- 95 Förstainstansrätten finner för det andra att valförordningens villkor för en tjänsteman eller annan anställds rätt att ställa upp i valen, som de har preciserats i punkt 69—79, inte påverkar denna rättighet, eftersom dessa villkor inte inskränker dess räckvidd. Varje tjänsteman eller annan anställd har nämligen — vare sig han är medlem av en fackförening eller inte — rätt att ställa upp som kandidat i valet till personalkommittén antingen på en lista som inlämnats av en fackförening med dennes accept eller på en fristående lista, då han i så fall bibehåller rätten att muntligen eller skriftligen ge uttryck för sin sympati för eller stöd till en fackförenings program och till att hänvisa till en fackförenings namn genom benämningen till den fristående listan, på vilken han uppträder, i överensstämmelse med de krav som angivits ovan i punkt 77. Sökanden kan således inte med fog påstå att valberedningens beslut av den 3 november 1994, som har fattats i överensstämmelse med bestämmelserna i valförordningen, inskränker någon av de rättigheter som han åberopar.

- 96 För det tredje skall det erinras om att eftersom valförordningen helt enkelt förbjuder att samma fackförening inlämnar mer än en kandidatlista, berör valberedningens beslut av den 3 november 1994 inte Union syndicales rätt att presentera en kandidatlista.
- 97 För det fjärde anmärker förstainstansrätten, i enlighet med vad den har förklarat i sin bedömning av den andra grunden, att valförordningen är avsedd att upprätthålla principen om likabehandling av kandidatlistor. Förstainstansrätten har vidare angett att förbudet mot att en fackförening inlämnar mer än en kandidatlista inte strider mot principen om likabehandling av kandidatlistorna. Av detta följer att valförordningen inte innebär att principen om likabehandling av kandidatlistorna åsidosätts, utan tvärtom bidrar till att denna princip upprätthålls.
- 98 Slutligen finner förstainstansrätten att det — för att avgöra om valförordningens bestämmelser kan medföra ett åsidosättande av principen om likabehandling av kandidaterna genom att det införs ett kriterium om diskriminering på grund av medlemskap i en fackförening — är tillräckligt att påpeka dels att valförordningen gör det möjligt för varje tjänsteman eller annan anställd, oavsett om han är medlem av en fackförening eller inte, att ställa upp som kandidat på en fristående lista, dels att han kan hänvisa till sitt medlemskap i en fackförening, oavsett om han ställer upp på en lista för en fackförening eller på en fristående lista. Förstainstansrätten finner därför att förbudet mot att en fackförening inlämnar mer än en kandidatlista inte medför någon diskriminering mellan kandidaterna på grund av deras medlemskap i en fackförening.
- 99 Av detta följer att valförordningen inte innebär att principerna om frihet och demokrati eller om likabehandling åsidosätts, att den inte skall förklaras vara rättsstridig och att valberedningens beslut av den 3 november 1994 och tillsättningsmyndighetens motsvarande underlåtenhet att förhindra eller ändra detta beslut inte heller de skall ogiltigförklaras på grund av de argument som sökanden har framfört till stöd för denna grund.

Fjärde grunden: åsidosättande av principen om representativitet eller principen att personalen skall ha möjlighet att framföra sina synpunkter

— Parternas argument

- 100 Sökanden har inledningsvis gjort gällande att valförordningen genom att göra det möjligt att utestänga Union syndicales presenterade lista "Research/Union syndicale" av den 18 oktober 1994 genom valberedningens beslut av den 3 november 1994 har lett till en inskränkning av personalens möjlighet att framföra sina synpunkter genom sina kandidater. En utökning av antalet kandidater inom de gränser som har lagts fast i förordningen för varje lista uppfyller nämligen detta krav, vilket uttryckligen framgår av artikel 9.3 i tjänsteföreskrifterna.
- 101 Sökanden har därefter anfört att det i artikel 1 fjärde stycket i bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna, och i artikel 6 i den förordning som antogs av kommissionen den 28 april 1988 föreskrivs att sammansättningen av personalkommittén skall vara sådan att de tjänstekategorier och tjänster som avses i artikel 5 i tjänsteföreskrifterna, samt de anställda som avses i artikel 7 första stycket i anställningsvillkoren för övriga anställda i gemenskaperna, är representerade. Det följer av rättspraxis att dessa bestämmelsers underliggande syfte är att säkerställa att alla intressekategorier inom personalen blir representerade. Valordningen bör därför så vitt möjligt uppfylla detta syfte (den ovan nämnda domen *De Dapper m. fl.* mot parlamentet, punkterna 16 och 17).
- 102 Artikel 1 fjärde stycket i bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna är emellertid inte tillräcklig i detta avseende, eftersom denna artikel uteslutande hänvisar till artikel 5.1 sista stycket i tjänsteföreskrifterna och till artikel 7 i anställningsvillkoren för övriga anställda i gemenskaperna. Dessa två bestämmelser omfattar nämligen endast de administrativa tjänsterna och språktjänsten, utan att de vetenskapliga och tekniska tjänsterna, som behandlas i artikel 92—101 i tjänsteföreskrifterna, beaktas lika litet som de anställda under "Forskning och teknologisk utveckling". Följaktligen

gör valförordningen, och särskilt artiklarna 8 och 12, att det inte är möjligt att säkerställa att syftet med fullständig representation av personalens olika intressen uppnås, eftersom förordningen har antagits på grundval av bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna. Sökanden anser därför att kandidatlistor för varje sektor, av det slag som Union syndicale gått in för, utgör medlet för att säkerställa en sådan representation.

- 103 Enligt kommissionen utgör det förhållandet att det har lagts fast regler för presentation av kandidater däremot inte något angrepp på de demokratiska reglerna. Bestämmelsen i artikel 9.3 i tjänsteföreskrifterna är först och främst avsedd att säkerställa att personalens intressen är representerade, däremot inte att fackföreningarna är representerade i egenskap av oberoende enheter (förstainstansrättens dom av den 12 januari 1994, White mot kommissionen, T-65/91, RecFP, s. II-23, punkt 102).
- 104 Kommissionen har vidare anfört att det enligt lydelsen av artikel 5.1 i tjänsteföreskrifterna finns en vetenskaplig och teknisk tjänst, som är avskild från de administrativa tjänsterna och språktjänsten, vilket har slagits fast i rättspraxis (domstolens dom av den 21 oktober 1986, Fabbro m. fl. mot kommissionen, målen 269/84 och 292/84, Rec. s. 2983 och förstainstansrättens dom av den 9 oktober 1992, De Persio mot kommissionen, T-50/91, Rec. s. II-2365, punkt 17). Artikel 1 fjärde stycket i bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna utgör därför en tillräcklig grund, och det är således med rätta som det i artiklarna 8 och 12 i valförordningen fastställs att den vetenskapliga och tekniska tjänsten skall uppnå en viss minsta representation. Kommissionen har vidare anfört att det inte finns något som hindrar att det inlämnas en sektorsbunden fristående lista för att särskilt representera den vetenskapliga och tekniska tjänstens intressen.
- 105 Kommissionen har avslutningsvis hävdats att den av sökanden anförda sektorsbundna listan kunde presenteras till valet till personalkommittén i kommissionen, tack vare de förnyade frister som fastlades i överensstämmelse med förstainstansrättens ordförandes beslut av den 21 november 1994.

— Förstainstansrättens bedömning

- 106 Förstainstansrätten finner i sin bedömning av den framförda invändningen om rättsstridighet att den måste pröva dels huruvida valförordningen medför ett åsidosättande av principen om representativitet, som den framgår av artikel 9.3 i tjänsteföreskrifterna, av artikel 1 fjärde stycket i bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna och av artikel 6 i den av kommissionen den 27 april 1988 antagna förordningen, genom att det i den förbjuds att en fackförening inlämnar mer än en kandidatlista, dels även huruvida artikel 8 och 12 i valförordningen omfattar den vetenskapliga och tekniska tjänsten.
- 107 Vad angår det påstådda åsidosättande av principen om representativitet skall det erinras om bestämmelsernas lydelse. Artikel 9.3 i tjänsteföreskrifterna har följande lydelse:

”Personalkommittén skall representera personalens intressen inför institutionen och säkerställa en stadig kontakt mellan denna och personalen. Den skall bidra till tjänsternas tillfredsställande funktion genom att ge personalen möjlighet att framföra sina synpunkter ...”

Artikel 1 fjärde stycket i bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna har följande lydelse:

”Personalkommittén, om den inte är indelad i lokalavdelningar, eller lokalavdelningarna, skall sättas samman så att alla tjänstemannakategorier, alla tjänster som avses i artikel 5 i tjänsteföreskrifterna och alla anställda som avses i artikel 7 första stycket i anställningsvillkoren för övriga anställda i gemenskaperna, är representerade. Centralkommittén för en personalkommitté som är indelad i lokalavdelningar skall vara lagligen konstituerad då majoriteten av dess medlemmar är utsedda.”

Artikel 6 i den av kommissionen den 27 april 1988 antagna förordningen har slutligen följande lydelse:

”De villkor för val till lokalavdelningar som fastställs av kommissionens tjänstemän vid stämma skall säkerställa att personalkommittén i största möjliga mån skall sättas samman så att alla tjänstemannakategorier, alla tjänster och alla anställda som avses i artikel 7 första stycket i anställningsvillkoren för övriga anställda i gemenskaperna är representerade ...”

- 108 Det framgår av dessa tre bestämmelser att kandidaternas spridning vad avser deras anknytning till en tjänst eller en tjänstekategori medverkar till att främja målet att ge personalen möjlighet att framföra sina synpunkter. Förstainstansrätten finner emellertid att förbudet mot att en fackförening inlämnar mer än en kandidatlista, inte utgör ett hinder för att uppnå detta mål. Som förstainstansrätten har påpekat i punkt 95 har beslutet av den 3 november 1994 inte till syfte att hindra kandidaterna från sökandens lista från att delta i valet och att därmed hindra en kategori eller en särskild grupp av tjänstemän och övriga anställda från att framföra sina synpunkter och representeras i personalkommittén.
- 109 Det skall sedan påpekas att, i likhet med vad kommissionen på goda grunder har gjort gällande, dessa tre bestämmelser inte ger varje fackförening rätt att representeras i personalkommittén. Enligt dessa bestämmelser skall den gällande valordningen göra det möjligt att avspegla personalens synpunkter, bland annat genom att varje tjänsteman eller anställd ges rätt att kandidera och att välja, dock utan att detta mål kan ses som en garanti för att de olika fackföreningarna med säkerhet blir representerade i personalkommittén.
- 110 Det skall i detta avseende anmärkas att även om det principiellt är i överensstämmelse med de nämnda bestämmelsernas syfte att en fackförening inlämnar flera

kandidatlistor för varje sektor är detta inte på något sätt det enda medlet för att uppnå detta syfte. Det interna valet av kandidater till den lista som varje fackförening inlämnar, valförordningens bestämmelser och möjligheten för varje tjänsteman eller anställd att uppträda på en kandidatlista, om inte annat så på en fristående lista, utgör nämligen också medel som gör det möjligt att uppnå detta syfte.

- 111 Slutligen finner förstainstansrätten att även om förbudet mot att en fackförening inlämnar mer än en kandidatlista skulle beröva kandidaterna från en viss grupp det mest effektiva medlet att bli valda och därför påverka uppnåendet av det mål som anges i de nämnda bestämmelserna, är detta förbud, som förklarats i punkt 77, en tillämpning av principen om representativitet som inte kan medföra att bestämmelserna i valförordningen blir rättsstridiga, eftersom denna tillämpning har genomförts på grundval av ett beslut av tjänstemännen vid stämma där alla kategorier och tjänster var representerade. Vidare anmärker förstainstansrätten att sökanden inte under några omständigheter har bevisat att de kandidater som i detta fall fanns på hans lista, vad avser deras anknytning till en särskild kategori, skulle ha haft större chanser att bli valda genom att presenteras på en lista som har inlämnats av en fackförening, än på en fristående lista, vars benämning hänvisade till namnet på en fackförening.
- 112 Förstainstansrätten anser för övrigt att artiklarna 8 och 12 i valförordningen avser alla tjänster, däribland den vetenskapliga och tekniska tjänsten, till vilken kandidaterna på listan "Research/Union syndicale" anser sig höra. Domstolen och förstainstansrätten har nämligen tidigare haft tillfälle att fastslå att "det genom tjänsteföreskrifterna har upprättats tjänster (språktjänsten och den vetenskapliga och tekniska tjänsten) och givits en möjlighet att upprätta andra för tjänstemän som utför speciella uppgifter som kräver särskilda kvalifikationer, vilket gör det möjligt att tillförsäkra dem en särskilt karriärgång med hänsyn till dessa särdrag" (de ovan nämnda domarna Fabbro m. fl. mot kommissionen, punkt 21, och De Persio mot kommissionen, punkt 17).
- 113 Av det anförda framgår att valförordningen inte innebär att principen om representativitet, som den framgår av de nämnda bestämmelserna, åsidosätts, att den

därför inte är rättsstridig och att valberedningens beslut av den 3 november 1994 och tillsättningsmyndighetens motsvarande underlåtenhet av att förhindra eller att ändra detta beslut inte heller kan ogiltigförklaras, på grundval av de argument som sökanden har anfört inom ramen för denna grund.

Femte grunden: åsidosättande av fackföreningsfriheten och av principen att alla tjänstemän är valbara

— Parternas argument

- 114 Sökanden har gjort gällande att förbudet mot att presentera mer än 27 kandidater med suppleanter gör att de fackföreningsmedlemmar som är möjliga kandidater förutom de 27 kandidater med suppleanter på fackföreningens lista ställs inför valet mellan att antingen lämna fackföreningen och presentera sin kandidatur på en fristående lista eller att avstå från att kandidera. Vidare innebär valförordningen ett åsidosättande av fackföreningsfriheten genom att denna fackförening tvingas att dra tillbaka en av de två inlämnade kandidatlistorna, varigenom föreningen fråntas sin fulla frihet att presentera eller inte presentera sökanden som kandidat.
- 115 Kommissionen har bestritt att förbudet mot att en fackförening presenterar flera kandidatlistor skulle utgöra ett åsidosättande av artikel 24a i tjänsteföreskrifterna och artikel 1 första stycket in fine i bilaga 2 till tjänsteföreskrifterna. Sökandens fackföreningsfrihet sätts inte i fara, då hans egen organisation har valt att inte låta honom vara med på den första listan. Vidare fastställs valvillkoren, som förstainstansrätten har haft tillfälle att erinra om (den ovan nämnda domen *Maindiaux m. fl. mot ESK*), vid stämman med institutionens tjänstemän i tjänst på den relevanta arbetsplatsen. Eftersom *Union syndicales* beslut att inte låta sökanden vara med på den första listan var ett helt annat beslut av fackföreningen, har artikel 24a i tjänsteföreskrifterna inte åsidosatts. Det stod nämligen fortfarande sökanden fritt att utnyttja sin valbarhet genom att presentera sin kandidatur på en fristående lista.

— Förstainstansrättens bedömning

- 116 Inledningsvis skall det understrykas att prövningen av de argument som sökanden har framställt till stöd för sin femte grund, inom ramen för bedömningen av den i andra hand framförda invändningen om rättsstridighet, skall begränsas till de argument som rör valberedningens beslut av den 3 november 1994, eftersom förstainstansrätten redan har bifallit yrkandet om ogiltigförklaring av valberedningens beslut av den 8 november 1994. Det är därför inte nödvändigt att förstainstansrätten tar ställning till de av parterna framförda argumenten rörande de senare besluten.
- 117 Det skall först fastslås att sökanden, genom att åberopa åsidosättande av fackföreningsfriheten, i den femte grunden har framfört argument som han redan inom ramen för den fjärde grunden framfört till stöd för att det förelåg diskriminering på grund av medlemskap i en fackförening.
- 118 Förstainstansrätten anmärker därefter att sökanden har hävdad att en fackförening har rätt att presentera en av sina medlemmars kandidatur, i detta fall sökandens, och har gjort gällande att valförordningen, genom att den förbjuder att en fackförening inlämnar mer än en kandidatlista, uppställer hinder för fackföreningsfriheten, vilket för övrigt bekräftas i artikel 24a i tjänsteföreskrifterna.
- 119 I artikel 24a i tjänsteföreskrifterna föreskrivs emellertid att "tjänstemännen skall ha föreningsrätt. De kan bl. a. vara medlemmar i fackföreningar eller yrkessammanslutningar för europeiska tjänstemän". Av detta följer att den i artikel 24a i tjänsteföreskrifterna definierade föreningsfriheten inte betyder att en fackförening inom ramen för en valordning har samma rättigheter som en tjänsteman. Enligt artikel 24a i tjänsteföreskrifterna har tjänstemannen nämligen rätt att organisera sig i föreningar, däribland fackföreningar. Detta framstår som ett sätt att organisera föreningsfriheten för alla tjänstemän, vars medverkan i valförandet i övrigt regleras av bestämmelserna i valförordningen. Följaktligen finner förstainstansrätten att

fackföreningen inte med stöd av artikel 24a i tjänsteföreskrifterna, kan kräva samma rättigheter som de tjänstemän som själva är kandidater i valet till personalkommittén.

- 120 Slutligen skall det understrykas att förhållandet att sökanden fanns på en av de av Union syndicale presenterade kandidatlistorna den 18 oktober 1994 var resultatet av ett internt beslut av Union syndicale. Sökanden kan därför endast klandra Union syndicale för följderna av att organisationen drog tillbaka hans lista, eftersom valförordningens bestämmelser innebär ett förbud mot att en fackförening lämnar in mer än en lista, och då detta förbud inte strider mot någon av de av sökanden åberopade rättigheterna, som förstainstansrätten har påpekat i punkt 96.
- 121 Därtill kommer att det på nytt skall anmärkas att det står en fackföreningsansluten tjänsteman fritt att ställa upp som kandidat på en fristående lista, om han inte blivit utvald att vara med på listan för den fackförening som han är medlem i, och i förekommande fall tillkännage sitt medlemskap och sitt stöd till organisationens program. Den tjänsteman som är medlem av en fackförening har därför fortsatt frihet att vara medlem av en fackförening och samtidigt presenteras på en annan lista än den som fackföreningen har inlämnat.
- 122 Av det anförda följer därför att valförordningen varken innebär ett åsidosättande av den fackföreningsfrihet som lagts fast i artikel 24a i tjänsteföreskrifterna eller av principen att alla tjänstemän är valbara och att den följaktligen inte kan anses vara rättsstridig i detta avseende. Beslutet av den 3 november 1994 och tillsättningsmyndighetens motsvarande underlåtenhet att förhindra och ändra detta beslut kan således inte ogiltigförklaras på grundval av de av sökanden åberopade argumenten till stöd för denna grund.
- 123 Den invändning om rättsstridighet som har framförts i andra hand mot valförordningen skall således förkastas.

Yrkandet om skadestånd

Parternas argument

- 124 Sökanden har gjort gällande att de påtalade besluten inte bara är rättsstridiga rättsakter utan även innehåller skadestandsgrundande fel och att han har förorsakats en ideell skada, eftersom han inte har kunnat ställa upp till valet under de förutsättningar han önskat och inte har kunnat utöva sin rösträtt i överensstämmelse med tjänsteföreskrifternas villkor.
- 125 Kommissionen har inte bara bestritt att de ifrågasatta besluten skulle vara rättsstridiga utan också att den skulle ha begått något skadestandsgrundande fel i detta sammanhang. Kommissionen har anfört att den inte hade någon anledning att, på grund av sin övervakningsplikt, ingripa mot de val som den ansåg gick till på ett fullt korrekt sätt. Kommissionen har vidare gjort gällande att sökanden inte har framlagt något som helst stöd för sina påståenden att han förorsakats ekonomiska och ideella skador.

Förstainstansrättens bedömning

- 126 I överensstämmelse med fast rättspraxis finner förstainstansrätten att även om man skulle anta att valberedningens beslut av den 8 november 1994 var i strid med bestämmelserna i valförordningen, hade de endast kunnat förorsaka sökanden en ideell skada, eftersom denne inte har påstått att de två besluten av den 8 november 1994 har orsakat någon skada som inte kan återställas genom att de ogiltigförklaras (se bland annat förstainstansrättens dom av den 28 november 1991, Van Hecken mot ESK, T-158/89, Rec s. II-1341, punkt 37, och dom av den 12 februari 1992, Volger mot parlamentet, T-52/90, Rec. s. II-121, punkt 46). Av detta följer att yrkandet om skadestånd skall ogillas.

Rättegångskostnader

- 127 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom yrkandena om ogiltigförklaring delvis har bifallits och sökanden har yrkat att kommissionen skall förpliktas att ersätta kostnaderna i denna instans, skall, med hänsyn till omständigheterna i detta fall, detta yrkande, och motsvarande yrkande avseende kostnaderna i den interimistiska handläggningen, bifallas.
- 128 Enligt artikel 87.4 i förstainstansrättens rättegångsregler kan förstainstansrätten besluta att en annan intervenient än en medlemsstat eller en institution skall bära sina egna kostnader. I det aktuella fallet skall denna bestämmelse tillämpas, eftersom intervenienten inte har inlämnat någon inlägga till stöd för sin intervention till stöd för sökanden och att den vid sammanträdet nöjt sig med att hänvisa till sökandens ombuds framställning.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande dom:

- 1) Valberedningens två beslut av den 8 november 1994 ogiltigförklaras, utan att denna ogiltigförklaring påverkar resultatet i de val till personalkommittén som hölls den 31 januari, den 1 och den 2 februari 1995. Talan om ogiltigförklaring ogillas i övriga delar.

2) Skadeståndsyorkandet ogillas.

3) Kommissionen skall ersätta sökandens kostnader, inbegripet de som avser det interimistiska förfarandet, samt bära sina egna kostnader. Intervenienten skall bära sina egna kostnader.

Barrington

Lenaerts

Lindh

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 9 januari 1996.

H. Jung

D. P. M. Barrington

Justitiesekreterare

Ordförande